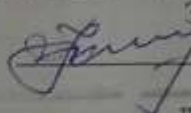

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
"16" травня 2024 р.

"СХВАЛЕНО"
на засіданні кафедри організації підприємництва
та біржової діяльності
Протокол № 13 від "14" травня 2024 р.

Завідувач кафедри
Микола ІЛЬЧУК

"РОЗГЛЯНУТО"
Гарант ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Віталій РАДЬКО

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА
В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»
Освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Факультет економічний
Розробники: завідувач кафедри, д.е.н., професор Ільчук М.М.

Київ – 2024 р.

**Опис навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО
ПІДПРИЄМНИЦТВА В АГРАРНІЙ СФЕРІ»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Доктор філософії	
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля (шифр і назва)	
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>8 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>12 год.</i>
Самостійна робота	<i>90 год.</i>	<i>130 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4 год.</i>	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «**Економіка та організація інноваційного підприємництва в аграрній сфері**» є оволодіння теоретичними знаннями з питань організації та управління інноваційною діяльністю суб'єктами підприємницької діяльності в сфері аграрного бізнесу, а також інструментарієм, методикою розроблення інноваційних стратегій розвитку господарств корпоративного сектору аграрної економіки та набуття практичних вмінь і навичок щодо методів оцінки інноваційних проектів.

Основними завданнями дисципліни «**Економіка та організація інноваційного підприємництва в аграрній сфері**» є теоретична та практична підготовка аспірантів з питань:

- регулювання і стимулювання інноваційної діяльності суб'єктів господарювання в сфері аграрного бізнесу;
- розробки системи фінансування інноваційних процесів в аграрній сфері;
- методів управління інноваційним розвитком господарств корпоративного сектору аграрної економіки;
- розробки інноваційних проектів в сфері виробництва сільськогосподарської продукції;
- оцінки ефективності інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств;
- теоретичних основ управління інноваційним розвитком аграрного сектору України;
- організаційних форм інноваційної діяльності при виробництві сільськогосподарської продукції
- основних показників економічної ефективності інноваційних проектів в аграрній сфері.

Набуття компетентностей:

Інтегральні компетентності

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійних практик, застосовувати новітні методології наукової, педагогічної, професійної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК01 Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК05. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження на відповідному рівні, досягати наукових результатів, які можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях, впроваджені у практичну діяльність, що створюють нові знання у підприємницьких, торговельних та біржових структурах та/або дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

СК05. Здатність до критичного переосмислення і розвитку сучасних теорій, методологій, об'єктів досліджень й практик, із застосуванням системного підходу до врахування неекономічних аспектів з різних галузей знань, у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК07. Здатність ідентифікувати інтеграційні та коопераційні процеси в агробізнесі, оцінюючи умови, проблеми та переваги, визначати їх вплив на практику підприємницької діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Мати передові концептуальні, методологічні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та/або на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, які є достатніми для проведення наукових, прикладних досліджень на рівні актуальних світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної професійної діяльності.

ПРН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи економічних наук, методологію наукових досліджень, застосовувати їх в процесі проведення власних досліджень у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у викладацькій практиці.

ПРН07. Аналізувати та оцінювати стан, тенденції розвитку підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у професійній практиці.

ПРН10. Ініціювати, розробляти, реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявні та/або отримати нові цілісні знання, розв'язувати проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахуванням етичних, соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів.

ПРН13. Глибоко розуміти теоретичні та методологічні аспекти підприємництва, застосовувати їх в практичній діяльності суб'єктів агробізнесу задля підвищення ефективності функціонування ланцюгів створення вартості в аграрному секторі.

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів в аграрній сфері														
Тема 1. Сутність поняття управління інноваціями		10	2	2			6	10						10
Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт управління.		10	2	2			6	10						10
Тема 3. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства.		10	2	2			6	10		1				9
Тема 4. Інноваційна політика підприємства.		10	2	2			6	10	1	1				8
Тема 5. Державна підтримка інноваційних процесів в аграрній сфері.		10	2	2			6	10	1	1				8
Тема 6. Організаційні форми інноваційної діяльності		10	2	2			6	10	1	1				8
Тема 7. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності.		10	2	2			6	10	1	1				8
Разом за змістовим модулем 1	70		14	14			42	70	4	5				61
Змістовий модуль 2. Управління інноваціями в системі менеджменту суб'єктів господарювання аграрної сфери														
Тема 1. Управління інноваційним розвитком підприємства.		10	2	2			6	10		1				9
Тема 2. Планування інноваційної діяльності		10	2	2			6	10	1	1				8
Тема 3. Управління інноваційним проектом.		10	2	2			6	10		1				9
Тема 4. Ризики в інноваційному підприємстві		10	2	2			6	10	1	1				8
Тема 5. Фінансування інноваційної діяльності.		10	2	2			6	10	1	1				8
Тема 6. Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності.		10	2	2			6	10		1				9
Тема 7. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності суб'єкта господарювання		10	2	2			6	10	1	1				9
Тема 8. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності.		10	2	2			6	10						10
Разом за змістовим модулем 2	80		16	16			48	80	4	7				69
Усього годин	150		30	30			90	150	8	12				130

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів в аграрній сфері		
1	Тема.1. Сутність поняття управління інноваціями	2
2	Тема.2. Інноваційна діяльність як об'єкт управління.	2
3	Тема.3. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства.	2
4	Тема.4. Інноваційна політика підприємства.	2
5	Тема.5. Державна підтримка інноваційних процесів в аграрній сфері.	2
6	Тема.6. Організаційні форми інноваційної діяльності	2
7	Тема.7. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності.	2
Разом за змістовим модулем 1		14
Змістовий модуль 2. Управління інноваціями в системі менеджменту суб'єктів господарювання аграрної сфери		
1	Тема.1. Управління інноваційним розвитком підприємства.	2
2	Тема.2. Планування інноваційної діяльності	2
3	Тема.3. Управління інноваційним проектом.	2
4	Тема.4. Ризики в інноваційному підприємстві	2
5	Тема.5. Фінансування інноваційної діяльності.	2
6	Тема.6. Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності.	2
7	Тема.7. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності суб'єкта господарювання	2
8	Тема.8. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності.	2
Разом за змістовим модулем 2		16
Разом		30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів в аграрній сфері		
1	Тема.1. Сутність поняття управління інноваціями	6
2	Тема.2. Інноваційна діяльність як об'єкт управління.	6
3	Тема.3. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства.	6
4	Тема.4. Інноваційна політика підприємства.	6
5	Тема.5. Державна підтримка інноваційних процесів в аграрній сфері.	6
6	Тема.6. Організаційні форми інноваційної діяльності	6
7	Тема.7. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності.	6
Разом за змістовим модулем 1		42
Змістовий модуль 2. Управління інноваціями в системі менеджменту суб'єктів господарювання аграрної сфери		
1	Тема.1. Управління інноваційним розвитком підприємства.	6
2	Тема.2. Планування інноваційної діяльності	6
3	Тема.3. Управління інноваційним проектом.	6
4	Тема.4. Ризики в інноваційному підприємстві	6
5	Тема.5. Фінансування інноваційної діяльності.	6
6	Тема.6. Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності.	6
7	Тема.7. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності суб'єкта господарювання	6
8	Тема.8. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності.	6
Разом за змістовим модулем 2		48
Разом		90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4455>);

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Буняк Н.М. Інноваційний менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 132 с.
2. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: начальний посібник для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с.
3. Захарчук О. В., Вишневецька О. В., Талавирия М.П. Розвиток ринку паливно-енергетичних ресурсів в аграрному секторі економіки. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2023. 88 с.
4. Іванова О. А. Економіка та організація інноваційної діяльності : навчальний посібник для студентів, що навчаються за спеціальністю 051 Економіка (для всіх форм навчання).; Нар. укр. акад. [каф. економіки та права]. Харків : Вид-во НУА, 2020. 108 с.
5. Інноваційно-інвестиційний розвиток ринків технічних засобів, насіння та технологій у рослинництві: Монографія / [О.В. Захарчук, О.В. Вишневецька, Я.Ф. Навроцький та ін.]. за ред. О.В. Захарчука. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2022. 264 с.
6. Інноваційно-інвестиційний розвиток ринків технічних засобів, насіння та технологій у рослинництві: Монографія / [О.В. Захарчук, О.В. Вишневецька, Я.Ф. Навроцький та ін.]. за ред. О.В. Захарчука. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2022. 264 с.
7. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с.
8. Копитко М. І., Блага Н. В. Управління інноваціями та інвестиціями : навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с.
9. Менеджмент: Інноваційний аспект: монографія. [Т. Ю. Чаркіна та ін.] ; за заг. ред. проф. Л. В. Марценюк ; Укр. держ. ун-т науки і технологій. Дніпро : Журфонд, 2022. 135 с.
10. Петренко Л. А. Інноваційний розвиток підприємства: генезис теорії та сучасна практика управління : монографія; Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
11. Россоха В. В. Інноваційно-технологічне забезпечення розвитку сільського господарства : монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2023. 176 с.
12. Стратегія конкурентоспроможного розвитку інвестиційного та матеріально-технічного забезпечення сільського господарства: наукове видання / за заг. ред. О.В. Захарчука. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2023. 96 с.
13. Петрецький, І. І. Інфраструктурне забезпечення інноваційно-інвестиційних процесів розвитку сільських територій: зарубіжний досвід і напрями його імплементації. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2022. №2 (60). С. 52-59.
14. Руденко, С. В., Ряснянська, А. М., Семенов, О. О. Продуктові, виробничі та управлінські інновації в системі розвитку економічного потенціалу аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2023. №8(1). С.213-217.

15. Чіков, І. А., Тітов, Д. В. Екологічна збалансованість та інновації: роль біотехнологій у сучасних реаліях. *Агросвіт*. 2023. № 14. С. 37-45.
16. Шатіло О. В. Наукове осмислення понять «інновація» і «інноваційна діяльність». *Стратегія економічного розвитку України*. 2023. Вип. 53. С. 163-177.
17. Бобришев Є. С. Особливості управління фінтех-інноваціями в умовах модернізації національної економіки. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2022. №1. С. 160-164.
18. Кубальський О. Н. Етика відповідальності у наукових дослідженнях та інноваціях: глобальна та національна перспектива. *Politology bulletin*. 2022. Iss. 88. С. 12-21.
19. Антоненко В., Лизунова О., Попова О., Мізіна О. Тріада стратегічного – тактичного – оперативного ризик-менеджменту як інновація у фінансовому управлінні. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2023. №4. С. 118-146.
20. Чуніхіна Т. С., Белякова О. В., Даценко В. В. Стратегічне управління відкритими інноваціями. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. №3. С. 26-29
21. Афонін Е. А. Інновація як основа нашого майбутнього суспільного розвитку. *Український соціум*. 2022. №2. С. 194-199.
22. Шевченко О. Є., Лаврик Г. І. Інноваційне підприємство та підприємства з інноваціями: порівняльний аналіз. *Вісник Національного транспортного університету*. 2020. №2. С. 205-214.
23. Шевченко І. Ю., Потапенко С. В. Історична еволюція та сучасна інтерпретація дефініції категорії «інновація». *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. №8(1). С. 17-23.
24. Інформаційні ресурси Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
25. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
26. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.u
27. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
28. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
29. Офіційний сайт Асоціації українських банків. URL: <http://www.aub.com.ua>
30. Офіційний портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
31. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
32. Світова організація торгівлі. URL: <http://www.wto.org>
33. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
34. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/>
35. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>
36. Офіційний сайт Українського об'єднання лізингодавців. URL: <http://www.leasing.org.ua>

37. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: [http :
//www.uaib .com. ua](http://www.uaib.com.ua)
38. Офіційні Веб-сайти компаній з управління активами та інвестиційних компаній.
39. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://profy.nplu.org!/site/fi>
40. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.
41. Сайт Світового банку. URL: www.worldbank.org,
42. Український інститут науково-технічної та економічної інформації (УкрІНТЕІ). URL: <http://www.uintei.kiev.ua/main.php>